

Stefański Ryszard A., Odmowa wszczęcia postępowania przygotowawczego przez prokuratora

Procedury

Status: Aktualna

Wersja od: 1 lipca 2015 r.

Autor: Stefański Ryszard A.

Odmowa wszczęcia postępowania przygotowawczego przez prokuratora

Odmowa wszczęcia postępowania przygotowawczego przez prokuratora

Organ postępowania przygotowawczego, który otrzymał doniesienie o przestępstwie, jest obowiązany odmówić jego wszczęcia, gdy brak jest podstaw do przyjęcia, że zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa (art. 305 § 1 k.p.k.).

Krok: otrzymanie zawiadomienia o przestępstwie

Organ, który otrzymał doniesienie o przestępstwie, jest obowiązany zapoznać się z nim.

Krok: czy są podstawy do przyjęcia, że zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa?

W zależności od tego, czy dane zawarte w zawiadomieniu uzasadniają popełnienie przestępstwa, czy nie dają podstawy do takiej konstatacji, Policja powinna wszcząć dochodzenie bądź odmówić jego wszczęcia.

Krok: podjęcie czynności sprawdzających lub wszczęcie postępowania

Jeśli dane zawarte w zawiadomieniu uzasadniają popełnienie przestępstwa, Policja powinna wszcząć dochodzenie lub podjąć czynności sprawdzające, aby upewnić się w swoim przypuszczeniu. Jeśli podejrzenie dotyczy przestępstwa, co do którego powinno być prowadzone śledztwo, Policja powinna niezwłocznie przekazać sprawę

prokuratorowi.

Zob. szerzej

Wszczęcie dochodzenia,

Podjęcie czynności sprawdzających

Krok: postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego

Prokurator nie znajdując podstaw do przyjęcia uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa jest obowiązany niezwłocznie wydać postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego. Ustawodawca określił termin do podjęcia decyzji w tej sprawie; ma to nastąpić niezwłocznie. Termin ten ma charakter instrukcyjny i jest określony nie przez jednostkę czasu, lecz w sposób ogólny jako „niezwłocznie”, czyli bez zbędnej zwłoki. Postanowienie takie wydaje się tylko wówczas, gdy zostało złożone doniesienie o przestępstwie, a nie wydaje się go, gdy przedmiotem oceny organu procesowego były jego własne materiały (art. 305 § 1 i art. 307 § 1 k.p.k.). Jeżeli informacja o ewentualnym przestępstwie pochodzi z innych źródeł, np. z prasy, nie wydaje się postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia, a wystarczające jest sporządzenie notatki urzędowej, w której należy podać okoliczności przemawiające za brakiem podstaw do wszczęcia śledztwa lub dochodzenia.

Wydanie postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego należy do organu uprawnionego do prowadzenia tego postępowania. Postanowienie takie wydaje prokurator lub Policja, organ Straży Granicznej albo Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralne Biuro Antykorupcyjne lub inne organy dochodzeniowe, np. straż leśna w zakresie własnej kompetencji. Postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia przez te organy nie wymaga zatwierdzenia przez prokuratora lecz jest to konieczne, gdy chodzi o postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa.

Krok: zawiadomienie o odmowie wszczęcia postępowania z pouczeniem

O odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego zawiadamia się osobę lub instytucję państwową, samorządową lub społeczną, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie oraz ujawnionego pokrzywdzonego. Pokrzywdzonego zawiadamia się tylko wtedy, gdy był znany w chwili zawiadomienia o przestępstwie lub został ujawniony w toku postępowania sprawdzającego. Zawiadomienie następuje przez doręczenie odpisu postanowienia (art. 100 § 2 w zw. z art. 306 § 1 k.p.k.).

Instytucje, które zawiadamia się o odmowie wszczęcia postępowania

przygotowawczego oraz osobę , która złożyła zawiadomienie, jeżeli wskutek przestępstwa doszło do naruszenia jej praw, poucza się także o przysługujących im uprawnieniach, tj. o prawie wniesienia zażalenia i prawie przejrzenia akt (art. 306 § 1 pkt 1-3 i § 1b k.p.k.) oraz terminie i sposobie wniesienia środka zaskarżenia (art. 100 § 8 k.p.k.).